

Lausunto Tampereen seudun joukkoliikenteen palvelutasomäärittelystä vuosille 2022-2026

Tekninen lautakunta 10.11.2021 § 199
547/08.00.00/2021

Valmistelija

Ts. kehityspäällikkö Essi Jokinen

Tampereen seudun joukkoliikenne pyytää kunnilta lausuntoa Tampereen seudun joukkoliikenteen palvelutasomäärittelystä vuosille 2022-2026. Lausuntopyynnön yhteydessä kunnille on toimitettu materiaali palvelutasoluonnoksesta. Lausunto pyydetään toimittamaan Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle osoitettuna viimeistään 19.11.2021

Taustaa

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toimii joukkoliikennelain mukaisena viranomaisena Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella harjoitettavan joukkoliikenteen osalta.

Joukkoliikennelain (13.11.2009/869) kumoutuessa ja korvautuessa lailla Laki liikenteen palveluista (01.07.2018 320/2017), kuntien yhteistoimintasopimusta muutettiin ja sopimukseen säädettiin, että joukkoliikenneviranomainen tekee valtuustokausittain palvelutason määrittelyn. Palvelutason määrittelyn yhteydessä laaditaan joukkoliikenteen suunnitelma vastaavaksi määräajaksi. Suunnitelma sisältää toimenpiteet ja arvion niiden rahoitustarpeista määräajaksi.

Joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyllä kuvataan viranomaisen tahtotilaa siitä, millainen joukkoliikenne on perustelluin kullakin maantieteellisellä alueella matkustustarpeet ja käytettävissä oleva rahoitus huomioon ottaen. Joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen kaupunkiseuduilla on osa toimenpiteitä, joilla ehkäistään ilmastonmuutosta.

Palvelutasomäärittely tehdään niin, että osapuolet voivat sitoutua sen toteuttamiseen. Määrittely itsessään ei kuitenkaan luo kansalaisille subjektiivista oikeutta vaatia yhteiskunnalta palveluiden järjestämistä. Palvelutasomäärittely ohjaa joukkoliikenneliikennetarjonnan yksityiskohtaista suunnittelua. Määrittely toimii myös kuntien maankäytön suunnittelussa tehtäviä ratkaisuja tukevana asiakirjana.

Verrattuna edellisiin palvelutasomääritelmiin, kuntien rooli palvelutasomäärittelytyössä on muuttunut merkittävästi. Joukkoliikenteen palvelutasossa 2022-2026 määriteltiin, että kuntien kanssa tehdään yhä merkittävämpää yhteistyötä ja työ tehdään ennen kaikkea kuntien tarpeisiin. Palvelutasomäärittelyn osalta työssä halutaan kuvata mahdollisimman hyvin kuntien asettamaa tahtotilaa sekä osoittaa joukkoliikenteen rahoitus kunkin kunnan osalta koko palvelutasomäärittelykaudeksi.

Joukkoliikennepalvelun perustana on matkustustarve, jota synnyttävät asuminen, työpaikat sekä muut palvelut. Joukkoliikenteen palvelutaso on määritelty kaikille alueille, joilla on yli 50 asukasta 250 m x 250 m kokoisella ruudulla. Tämän väestötiheyden alle meneville alueille voidaan järjestää joukkoliikennettä mikäli se muista syistä, esimerkiksi lakisääteisten koulukuljetusten johdosta on tarpeen.

Alueille määritetyt palvelutasoluokat perustuvat ensisijaisesti alueen asukasmäärään, asukastiheyteen sekä työpaikkojen määrään ja niiden kautta

muodostuvaan matkustustarpeeseen. Määrityksessä on lisäksi otettu huomioon merkittävien asiointikohteiden sijainti. Alueen toteutuva palvelutaso voi olla määritettyä luokkaa korkeampi, esimerkiksi jos alue sijaitsee liikenteellisesti kahden korkeampaa luokkaa edustavan alueen välissä.

Palvelutasomäärittelyn rungon muodostavat joukkoliikenteen palvelutasotavoitteet. Niillä määritellään eri palvelutasotekijöiden (mm. vuoroväli, liikennöintiäika) tavoiteltavat arvot maankäytöllisesti ja maantieteellisesti erilaisissa toimintaympäristöissä. Pyrkimyksenä on alueellisesti ja seudullisesti yhtenäisin periaattein toimiva joukkoliikennejärjestelmä. Luokkien rajoja ei siis tarkastella ehdottomina, varsinkaan jos kyse on yksittäisen palvelutasotekijän vaadittua korkeammasta tasosta.

Palvelutasokuviin on lisätty niiden voimassaoloaikana kehittyvät alueet rasteroituna. Tällä merkinnällä kuvataan alueen muuttuvaa luonnetta ja alueelle sen rakentumisen jälkeen muodostuvaa palvelutasoa.

Lausunto

Joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyn luonnokseen annettava lausunto on valmisteltu yhteistyössä Ylöjärven kaupungin sivistys- sekä tekniikka- ja ympäristöosaston kesken. Ylöjärven osalta nyt esitettävä palvelutaso on hyvin pitkälti Ylöjärven nykyisen joukkoliikenteen palvelutason mukainen.

Palvelutasomäärittelyn luonnoksen kirjallisessa osassa on esitetty Ylöjärven kehityskohteiksi seuraavat:

1. Työläjärven ja Siltatien alueen palvelutason varmistaminen alueen rakentuessa
2. Vuorentaustan ja Hatolan uuden asuinalueen kytkeminen osaksi joukkoliikennettä
3. Siivikkalan joukkoliikenteen kestävä ratkaisu
4. Varautuminen raitiotien 2. vaiheen liikennöintiin ja linjaston kehitykseen

Em. kohtiin esitetään seuraavat täydennykset:

Kohdan 1. osalta esitetään tarkennuksena palvelutasomäärittelyn karttoihin Siltatien kaavojen 2 ja 3 osa-alueen aluerajausten lisäämistä ja palvelutason määrittämistä 3 luokkaan.

Kohtien 2. ja 3 mukaisesti karttaa esitetään täydennettäväksi Hatolan (rasteroituna) ja Siivikkalan kaava-aluerajauksilla ja näille palvelutasoluokkaa 3.

Lisäksi esitetään päivitettäväksi karttaan Asuntilan tien eteläpuolinen kaava-alue puuttuvilta osin. Alueelle palvelutasoluokaksi 3 muun Asuntilan alueen mukaisesti.

Oheismateriaali

- Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan lausuntopyyntö
- Joukkoliikenteen palvelutaso 2022 - 2026
- Liite lausuntoon: Karttaotteet lisättäväksi esitettävistä kohteista.

Lisätiedot

Ts. kehityspäällikkö Essi Jokinen, p. 044 486 3124, essi.jokinen@ylojarvi.fi

Esittelijä

Vs. kaupunkirakennejohtaja

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta päättää esittää Tampereen kaupungin joukkoliikennelautakunnalle yllä olevan lausunnon mukaisia täydennyksiä joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyyn vuosille 2022 – 2026.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
